

RÄNGS KOMMUN

Väderkvarnen i Stora Hammar.

Väderkvarnen i Stora Hammar har troligen tillkommit i mitten på 1600-talet, då påbud utgick från danske kungen om byggande av väderkvarnar. Den finns upptagen i 1662 års jordebok. Stora Hammars kyrka har troligen genom donation blivit ägare av den jord om 1 tunnland 24 kappland, som varit gemensam med kvarnen enligt kvarnkommissionens dom den 26 oktober 1698, med villkor att kvarnägaren "till kyrkan erlägger den ränta och onera av jorden med därtill hörande kvarn, som vederbör".

Kvarnen äges på 1600-talet av bl.a. borgmästarna i Malmö. I kyrkoherde Lars Kråkas i Räng bouppteckning år 1728 är väderkvarnen i Stora Hammar upptagen till ett värde av 320 Daler Smt. I Jordeboken 1736 står borgmästare Rasmus Sörensson i Skanör som ägare. 1771 säljes väderkvarnen för 1400 Daler Smt, varjämte tages den årliga kvarnsäden till Stora Hammars kyrka. 1776 övertager Rådman Nils Axelsson i Skanör kvarnen medelst byte av egendomen no 9 Kämpinge. Rådman Axelsson processar med Stora Hammars byamän om ett ängslycke till kvarnen, men det bliver utrett att till kvarnen hör endast en kålhage. Processen fördes ända till hovrätten.

När storskiftet bliver genomfört flyttas år 1783 kvarnen från Stora Hammars by till sin nuvarande plats. Vid Rådman Axelssons frånfälle 1783 säljes kvarnen på auktion i Skanörs auktionskammare till nämndemannen Jeppa Månsson i Stora Hammar för 741 Riksdaler 40 sk. Spec.

Efter att ha stått oanvänd en längre tid överlämnades kvarnen år 1950 som gåva till kommunen, som därvid förband sig att underhålla och bevara kvarnen för framtiden.

